

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ntbunsi

PEMBINAAN MODUL MUZIK DAN GERAKAN DALAM PEMBACAAN AWAL

CHEE SOOK CHING

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

TESIS YANG DIKEMUKAKAN UNTUK MEMENUHI SEBAHAGIAN
DARIPADA SYARAT MEMPEROLEHI IJAZAH DOKTOR FALSAFAH
(BACAAN)

FAKULTI BAHASA DAN KOMUNIKASI
UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

2017

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

PENGHARGAAN

Terlimpah kurnia dan kasih sayang Tuhan, tesis ini akhirnya telah berjaya dihasilkan dengan sempurnanya. Setinggi-tinggi penghargaan buat semua insan yang telah terlibat secara langsung atau tidak langsung dalam kajian ini. Dimulai dengan penyelia hebat lagi dedikasi saya, Profesor Dr. Mahzan Bin Arshad, yang sentiasa menjadi tempat saya menimba ilmu dan mencari sumber inspirasi. Saya rasa amat bersyukur kerana diberi peluang untuk berkenalan dengan beliau sejak dari sarjana muda hingga kini. Kehadiran beliau dalam hidup ini sungguh istimewa buat diri saya kerana kesabaran dan dedikasi beliau yang tiada bandingannya. Usaha beliau telah memperkuat langkah saya melangkau ke hadapan dan mampu bersinar dalam bidang bacaan Bahasa Melayu. Sesungguhnya, telah saya tempuhi rintangan yang tidak mungkin saya lalui tanpa bimbingan beliau. Terima kasih juga kepada penyelia bersama saya, Profesor Madya Dr. Dahlia Janan yang telah sudi memberi bimbingan dan tunjuk ajar untuk saya selama kajian ini dijalankan. Tidak lupa juga Dr. Idris Bin Mohd Radzi yang sudi menjadi pakar rujuk dalam kajian ini. Komen beliau telah mempermudah pembinaan modul membaca kajian ini.

Sekalung penghargaan dan terima kasih kepada pemeriksa dalam, Prof. Madya Dr. Adenan Ayob yang telah mengorbankan masa dan tenaga beliau dalam pemeriksaan tesis ini. Bimbingan dan teguran beliau amat tinggi nilainya dalam menentukan kelancaran penghasilan tesis ini. Jutaan terima kasih diucapkan juga kepada pihak Pejabat Pendidikan Daerah Segamat, sekolah, para guru dan kanak-kanak prasekolah yang telah memberi komitmen dan sokongan yang amat tinggi kepada saya sepanjang kajian ini. Bagi Encik Samat Bin Jamal dan rakan-rakan seperjuangan yang tidak tersebut namanya, saya ingin merakamkan setinggi-tinggi terima kasih kerana sudi menjadi pakar rujuk dan pendengar setia serta sentiasa yakin akan kebolehan saya. Sokongan anda telah memotivasikan saya agar terus gigih dalam menjayakan kajian ini.

Akhirnya buat ahli keluarga yang tercinta, terima kasih tidak terhingga atas kasih sayang dan kesabaran sepanjang tempoh belajar saya sejak dari ijazah sarjana muda hingga ijazah doktor falsafah ini. Bagi anak-anak yang tersayang, Anna dan Alvin, semoga kalian menjadi anak-anak yang taat pada ibu bapa dan berusaha gigih demi keluarga, bangsa dan negara. Juga terima kasih buat ibu saya, Thai Thai @ Tham Mei Lian dan adik-beradik saya yang sentiasa bersama ketika saya memerlukan sokongan moral. Akhirnya, buat bapa saya, Chee Yong yang telah kembali ke hadratNya, semoga tesis ini merupakan hadiah yang paling istimewa daripada anak ini. Terima kasih atas segala-galanya.

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan membina modul pembacaan awal yang berunsurkan integrasi muzik dan gerakan (MUZKAN). Kajian ini menggunakan pendekatan kualitatif dengan reka bentuk interaktif dan holistik. Seorang guru dan 18 orang kanak-kanak prasekolah yang dipilih secara bertujuan dilibatkan sebagai peserta dalam tiga fasa kajian iaitu pembinaan, pelaksanaan dan penilaian. Modul yang mengandungi empat sub topik, iaitu 'Nyanyi Fonik ABC', 'Rasa Sayang KV', 'Saya Suka Baca' dan 'Nyanyi dan Baca' dibina berteraskan Model Dick dan Carey. Data kajian dikumpul menerusi proses pencerapan pengajaran dan pembelajaran, temu bual, dan bukti dokumen. Data tersebut dianalisis bagi mendapatkan maklumat tentang kekuatan dan kelemahan modul ini dalam proses pembinaannya. Dapatan kajian menunjukkan bahawa modul MUZKAN yang dibina dapat menggalakkan kemahiran kesedaran fonologikal, kelancaran membaca dan kefahaman kandungan bahan bacaan. Dapatan kajian juga menunjukkan bahawa modul ini menggalakkan aktiviti proses pengajaran dan pembelajaran yang aktif, seronok dan bermakna, serta dapat menimbulkan motivasi kanak-kanak untuk membaca. Selain itu, sokongan sementara didapati dapat membimbing kanak-kanak penutur bahasa kedua dalam pembelajaran membaca dalam bahasa Melayu. Kesimpulannya, pengintegrasian kaedah muzik dan gerakan dengan kemahiran membaca secara modular memberi manfaat kepada kanak-kanak prasekolah dalam proses mempelajari bahasa tersebut. Implikasinya modul MUZKAN boleh digunakan bagi meningkatkan penguasaan bacaan awal kanak-kanak prasekolah dalam Bahasa Melayu.

DEVELOPMENT OF MUSIC AND MOVEMENT MODULE IN EARLY READING

ABSTRACT

This study aims to develop an early reading module by integrating the element of music and movement (MUZKAN). The study uses qualitative approach with interactive and holistic design. A teacher and 18 preschool children were purposively selected as participants in three phases i.e. development, implementation and evaluation of the module. The module consists of four sub-topics, namely 'Nyanyi Fonik ABC', 'Rasa Sayang KV', 'Saya Suka Baca' and 'Nyanyi dan Baca' were developed based on Dick and Carey model. Data collected through teaching and learning observation, interviews and documentary evidence. Data were analyzed to look at the strength and weakness of the module in the process of its development. The finding shows MUZKAN module that was developed enhances phonological awareness, fluency in reading and content comprehension of materials used. It was also found that the module promotes active, fun and meaningful process of teaching and learning, and able to motivate children learning to read. In addition, scaffolding was able to assists second language learners in learning to read in Malay. In conclusion, integrating music and movement method with reading skills in modular basis has benefited the preschool children in the process of learning the language. The implication, MUZKAN can be used to improve preschool children reading skills in Malay language.

KANDUNGAN

Muka Surat

PENGAKUAN

PENGHARGAAN

ii

ABSTRAK

iii

ABSTRACT

iv

KANDUNGAN

v

SENARAI JADUAL

xi

SENARAI RAJAH

xiii

SENARAI LAMPIRAN

xvii

BAB 1 PENGENALAN

1.1	Pendahuluan	1
1.2	Latar Belakang Kajian	2
1.3	Pernyataan Masalah	11
1.4	Objektif Kajian	13
1.5	Soalan Kajian	18
1.6	Kepentingan Kajian	19
1.6.1	Kanak-Kanak Prasekolah	19
1.6.2	Guru Prasekolah	20
1.6.3	Perancang Kurikulum	21
1.7	Batasan Kajian	22

1.8	Definisi Operasional Kajian	24
1.8.1	Pembinaan Modul MUZKAN berasaskan Model Dick dan Carey (2005)	24
1.8.2	Modul MUZKAN	26
1.9	Rumusan	32
BAB 2	TINJAUAN LITERATUR	
2.1	Pendahuluan	32
2.2	Konsep Membaca	33
2.2.1	Ciri-ciri Kemahiran Awal Membaca	36
2.2.1.a	Kesedaran Fonologikal	38
2.2.1.b	Pengetahuan Huruf	41
2.2.1.c	Kelancaran Membaca	44
2.2.1.d	Kefahaman Membaca	47
2.2.2	Proses Penguasaan Kemahiran Awal Membaca	49
2.2.3	Amalan Pengajaran Membaca Bahasa Melayu	53
2.2.3.a	Kaedah Pengajaran Membaca	53
2.2.3.b	Bahan Bantu Mengajar	59
2.3	Kaedah Muzik dan Gerakan dalam Awal Membaca	61
2.3.1	Kesedaran Fonologikal	62
2.3.2	Kelancaran Membaca	65
2.3.3	Kefahaman Membaca	66
2.4	Kurikulum Standard Prasekolah Kebangsaan (KSPK)	68
2.5	Kaedah Muzik dan Gerakan dalam Pengajaran Awal Membaca	78
2.6	Model Dick dan Carey (2005)	82
2.7	Kerangka Teoretikal	87
2.8	Rumusan	99
BAB 3	METODOLOGI	
3.1	Pendahuluan	100

3.2	Reka Bentuk Kajian	100
3.2.1	Fasa Analisis Keperluan	106
3.2.1.a	Mengenal Pasti Tujuan Pembelajaran	106
3.2.1.b	Membuat Analisis Pembelajaran	107
3.2.1.c	Mengenal Pasti Kelakuan Kanak-Kanak	108
3.2.2	Fasa Pembinaan Modul	108
3.2.2.a	Menulis Objektif Pembelajaran	109
3.2.2.b	Membina Instrumen Penilaian	110
3.2.2.c	Membina Strategi Pengajaran	110
3.2.2.d	Membina Bahan Bantu Mengajar	111
3.2.3	Fasa Pelaksanaan dan Penilaian Modul	112
3.2.3.a	Penilaian Formatif	113
3.2.3.b	Melakukan Refleksi terhadap Pengajaran dan Pembelajaran	119
3.2.3.c	Penilaian Sumatif	119
3.3	Kerangka Kajian	123
3.4	Peserta Kajian	126
3.5	Tapak Kajian	130
3.6	Instrumen Kajian	132
3.6.1	Temu bual	133
3.6.2	Catatan Responden	136
3.6.3	Bukti Dokumen	136
3.6.5	Nota Lapangan	139
3.7	Kesahan dan Kebolehpercayaan Instrumen Kajian	131
3.8	Prosedur Kajian	147
3.9	Penganalisan Data	160

3.10	Etika Kajian	168
3.11	Rumusan	170

BAB 4 DAPATAN KAJIAN

4.1	Pendahuluan	171
4.2	Dapatan Kajian Fasa Analisis Keperluan Modul	172
4.2.1	Amalan Pengajaran Awal Membaca di Bilik Darjah Prasekolah	172
4.2.1.a	Kaedah Pengajaran Membaca	173
4.2.1.b	Bahan Bantu Mengajar	174
4.2.1.c	Instrumen Penilaian	176
4.2.2	Pandangan dan Cadangan Pemegang Taruh terhadap Elemen Pengajaran dan Pembelajaran yang Diperlukan untuk Membina Modul Awal Membaca	177
4.2.2.a	Isi Kandungan Sesuai dan Selari dengan Kurikulum	177
4.2.2.b	Kaedah Muzik dan Gerakan	181
4.2.2.c	Sokongan Sementara	184
4.2.2.d	Pendekatan Fonik	185
4.2.2.e	Bahan Bantu Mengajar	187
4.2.2.f	Instrumen Penilaian Formatif dan Sumatif	189
4.2.3	Rumusan Dapatan Kajian Fasa Analisis Keperluan Modul	190
4.3	Dapatan Kajian Fasa Pembinaan Modul	191
4.3.1	Pembinaan Modul Muzik dan Gerakan (MUZKAN)	191
4.3.1.a	Menulis Objektif Pembelajaran	192
4.3.1.b	Membina Instrumen Penilaian	210
4.3.1.c	Strategi Pengajaran dan Pembelajaran	218
4.3.1.d	Membina Bahan Bantu Mengajar	227
4.3.2	Penilaian Pemegang Taruh terhadap Modul MUZKAN	230
4.3.3	Penilaian Pakar terhadap Modul MUZKAN	233

4.3.4	Rumusan Dapatan Kajian Fasa Pembinaan Modul	236
4.4	Dapatan Kajian Fasa Pelaksanaan dan Penilaian Modul	238
4.4.1	Penilaian Pelaksanaan Modul MUZKAN	239
4.4.2	Strategi Pengajaran yang Berpusatkan Kanak-kanak	263
4.4.2.a	Pembelajaran Seronok Melalui Muzik dan Gerakan	263
4.4.2.b	Pembelajaran Aktif Melalui Aktiviti Berpusatkan Kanak-kanak	270
4.4.2.3	Pembelajaran Bermakna	285
4.4.3	Penilaian Guru dan Kanak-kanak terhadap Pelaksanaan Modul MUZKAN	294
4.4.3.a	Pencapaian Kemahiran Awal Membaca	294
4.4.3.b	Refleksi Pengajaran dan Pembelajaran Modul MUZKAN	301
4.4.3.c	Penilaian Sumatif Pelaksanaan Modul MUZKAN	307
4.4.4	Rumusan Dapatan Kajian Fasa Pelaksanaan dan Penilaian Modul	313

BAB 5 RUMUSAN, PERBINCANGAN, IMPLIKASI DAN CADANGAN KAJIAN

5.1	Pendahuluan	314
5.2	Rumusan Kajian	315
5.3	Perbincangan	321
5.3.1	Perbincangan Dapatan Kajian Fasa Analisis Keperluan Modul	321
5.3.2	Perbincangan Dapatan Kajian Fasa Pembinaan Modul	325
5.3.3	Perbincangan Dapatan Kajian Fasa Pelaksanaan dan Penilaian Modul	329
5.4	Implikasi Kajian	337
5.4.1	Implikasi Teoretis	337
5.4.2	Implikasi Amalan	339

5.5	Cadangan Kajian Lanjutan	341
5.6	Penutup	342

RUJUKAN	346
----------------	-----

LAMPIRAN	360
-----------------	-----

SENARAI JADUAL

No.	Jadual	Muka Surat
2.1	Bunyi Asli Bahasa Melayu dan Bunyi Bahasa Pinjaman dalam Sistem Bunyi Bahasa Melayu	43
2.2	Bentuk Suku Kata Pendidikan Prasekolah	50
2.3	Senarai Kemahiran Literasi Program LINUS	51
2.4	Standard Kandungan dan Standard Pembelajaran dalam Fokus BM 3.0	71
2.5	Langkah-langkah Model Dick dan Carey (2005) dan Penerangannya	85
2.6	Ciri-Ciri Sokongan Sementara dalam Pelaksanaan Modul	92
3.1	Rasional Penyelidikan Kualitatif dan Pembinaan Modul MUZKAN	103
3.2	Prinsip Pembinaan Bahan Bantu Mengajar Modul MUZKAN	111
3.3	Pembinaan Modul MUZKAN berdasarkan Model Dick dan Carey (2005)	121
3.4	Pengagihan Pemilihan Peserta Kajian	129
3.5	Taburan Tapak Kajian	130
3.6	Instrumen Kajian	132
3.7	Pelaksanaan Kesahan dan Kebolehpercayaan Kajian	141
3.8	Jadual Pelaksanaan kajian Fasa Analisis Keperluan Modul	148
3.9	Jadual Pelaksanaan Kajian Fasa Pembinaan Modul	149
3.10	Jadual Pelaksanaan Kajian Rintis	151
3.11	Jadual Pelaksanaan Temu Bual	155
3.12	Jadual Pelaksanaan Pengajaran dan Pembelajaran Modul MUZKAN	157
3.13	Matriks Kajian	159
3.14	Lapan Langkah Pengekodan Tesch (1990)	165
3.15	Matriks Analisis Data	167

4.1	Penyesuaian Komponen Kemahiran Membaca Modul MUZKAN Berdasarkan KSPK (2010)	198
4.2	Suku Kata dan Perkataan Perwakilan	203
4.3	Tema Pengajaran dan Tajuk Submodul 4 ‘Nyanyi dan Baca’	208
4.4	Cadangan Pergerakan Badan untuk Lagu ‘Nyanyi Fonik ABC’	219
4.5	Bunyi Suku Kata dan Gerakan dalam Lagu ‘Rasa Sayang KV’	221
4.6	Bentuk Suku Kata dalam Submodul 3 ‘Saya Suka Baca - SSB’	225
4.7	Cadangan Pergerakan Badan Submodul 4 ‘Nyanyi dan Baca’	226

SENARAI RAJAH

No.	Rajah	Muka Surat
2.1	Komponen-Komponen Penting Pengajaran Membaca (NCCA, 2012)	59
2.2	Kerangka Konsep Kurikulum Standard Prasekolah Kebangsaan	77
2.3	Model Dick dan Carey (2005)	84
2.4	Kerangka Teoretikal	87
2.5	Konsep ' <i>Zone of Proximal Developmental</i> ' – ZPD	90
2.6	Pendekatan ' <i>Bottom-up</i> '	94
2.7	Pendekatan ' <i>Top-down</i> '	95
2.8	Model Interaktif	97
3.1	Sistem Pembinaan Modul MUZKAN berasaskan Model Dick dan Carey (2005)	104
3.2	Fasa Kajian Pembinaan Modul MUZKAN	105
3.3	Proses Penilaian Formatif Modul MUZKAN	118
3.4	Kerangka Kajian	125
3.5	Gelungan Analisis Data	162
3.6	Proses Koding oleh Tesch (1990)	164
4.1	Pengintegrasian Pendekatan Fonik, Keseluruhan Bahasa dan Holistik dalam Modul MUZKAN	195
4.2	Lagu 'Tanya Sama Vokal' dalam Submodul 'Nyanyi Fonik 'ABC''	201
4.3	Latihan Mengeja dengan Teknik Tunjuk dan Sebut	205
4.4	Latihan Mengeja dan Menulis Submodul 3, Aras 1	206
4.5	Teknik Gerak dan Cantum dalam Latihan Mengeja, Submodul 3	207

4.6	Latihan Pengukuhan Submodul 4	209
4.7	Instrumen Penilaian Formatif Submodul 1	211
4.8	Tugasan Pentaksiran Kesedaran Fonologikal (Bunyi Awalan)	213
4.9	Tugasan Pentaksiran Kesedaran Fonologikal (Gabungan Bunyi)	214
4.10	Tugasan Pentaksiran Membaca Lancar Nama Huruf	215
4.11	Tugasan Pentaksiran Membaca lancar Perkataan Mudah	215
4.12	Tugasan Pentaksiran Soalan kefahaman Makna Perkataan	215
4.13	Tugasan Pentaksiran Soalan Kefahaman Makna Perkataan	216
4.14	Tugasan Pentaksiran Soalan Kefahaman Menceritakan Semula Ayat	217
4.15	Klu Konteks dalam Latihan Mengeja dan Menyebut Perkataan	222
4.16	Variasi Irama Ringkas Submodul 2	223
4.17	Kit MUZKAN - Huruf Plastik 3D	227
4.18	Kit MUZKAN - Kad Besar MUZKAN dan Kad Poket MUZKAN	228
4.19	Kit MUZKAN - Kad Mudah MUZKAN	228
4.20	Objektif Pembelajaran Pencapaian ‘Nyanyi Fonik ABC’	240
4.21	Kad Jurnal Modul MUZKAN Saya –Kad JMM Saya	247
4.22	Padanan Huruf dan Objek dalam ‘Nyanyi Fonik ABC’	250
4.23	Latihan secara Berpasangan	251
4.24	Latihan secara Individu	251
4.25	Permainan ‘Lekat dan Tanggal’ dengan Huruf Plastik 3D	253
4.26	Belajar Menerusi Bermain dengan ‘Kad Mudah MUZKAN’	254
4.27	Latihan Padanan Suku Kata - Perkataan - Gambar	254

4.28	Padanan Gambar dan Perkataan Mudah	256
4.29	Penggubalan Modul Latihan Murid - 'Rasa Sayang KV'	257
4.30	Soalan Kefahaman Submodul 4	258
4.31	Hasil Kerja Kanak-Kanak Submodul 4	259
4.32	Lukisan Kanak-Kanak Submodul 4	260
4.33	Huruf Plastik 3D Bersaiz Besar dan Huruf Plastik Bersaiz Poket	262
4.34	Pergerakan Badan Lagu 'Tanya Sama Pokok'	264
4.35	Unsur Kecindan dalam Pergerakan Badan	266
4.36	Kuasa Autonomi - Permainan 'Saya Jadi Cikgu'	272
4.37	Pembelajaran Aktif	273
4.38	Konsentrasi Kanak-Kanak dalam Latihan Modul MUZKAN	275
4.39	Pembelajaran Koperatif - Diskusi Kumpulan Kecil	275
4.40	Aktiviti Pembelajaran Berpasangan - Sokongan Sementara	276
4.41	Bimbingan Rakan Sebaya	278
4.42	Interaksi Tiga Hala - Guru, Kanak-Kanak dan Rakan Sebaya	278
4.43	Pergerakan Bukan Lokomotor	280
4.44	Pergerakan Lokomotor	280
4.45	Sokongan Sementara dalam Latihan Tubi Modul MUZKAN	281
4.46	Aktiviti Praktikal (<i>Hands-on</i>)	282
4.47	Pembelajaran Fonik secara Konkrit dalam Nyanyian Lagu 'Rasa Sayang KV'	283
4.48	Aktiviti Berpusatkan Kanak-Kanak	285
4.49	Latihan Diskriminasi Huruf b dan d	287

4.50	Suasana Membaca Submodul 1 pada Waktu Ketibaan	290
4.51	Unsur Kecindan dalam Lirik Lagu ‘Nombor’, Submodul 4	291
4.52	Pergerakan Badan dan Mimik Muka	293
4.53	Penilaian Guru ke Atas Hasil Kerja Submodul 4	300
5.1	Proses Membaca Interaktif dalam Pengajaran Modul MUZKAN	327
5.2	Elemen-Elemen Pengajaran dan Pembelajaran Modul MUZKAN	329
5.3	Konsep ‘ <i>Zone of Proximal Development</i> ’ - ZPD dalam Latihan Modul MUZKAN	331
5.4	Teori Sosiobudaya Vygotsky (2009) dalam Modul MUZKAN	338
5.5	Carta Alir Dapatan Fasa Kajian	344

SENARAI LAMPIRAN

- A1 Senarai Pemberi Maklumat: Fasa Analisis Keperluan Modul
- A2 Senarai Pemberi Maklumat: Kajian Rintis
- A3 Senarai Peserta Kajian: Fasa Pelaksanaan dan Penilaian Modul
- B1 Soalan Temubual: Penilaian Semula Pengajaran Awal Membaca Bahasa Melayu
- B2 Soalan Temu Bual: Pandangan dan Cadangan Pemegang Taruh
- B2 Soalan Temu Bual: Kajian Rintis
- B3 Soalan Temu Bual: Fasa Pelaksanaan dan Penilaian Modul
- C1 Catatan Responden
- C2 Borang RPH Modul MUZKAN
- C3 Kad 3S
- C4 Jadual Pelaksanaan Temu Bual dalam Fasa Analisis Keperluan Modul
- C5 Maklum Balas Temu Bual Fasa Analisis Keperluan Modul
- D1 Analisis Kandungan Fokus BM3.0
- D2 Senarai dan Isi Kandungan Modul MUZKAN
- D3 Rancangan Slot Pengajaran dan Pembelajaran Modul MUZKAN
- E1 Tugas Pentaksiran
- E2 Tugas Pentaksiran: Modul Penilaian Submodul 3
- E3 Penilaian Kendiri: Kad JMM Saya
- F1 Senarai Semak Pencapaian Kemahiran Awal Membaca (SSPKAM)
- F2 Rancangan Pengajaran dan Pembelajaran Harian Modul MUZKAN
- G1 Standard Pembelajaran Hasil Pelaksanaan Modul MUZKAN

BAB 1

PENGENALAN

1.1 Pendahuluan

Bab ini membincangkan latar belakang amalan pengajaran dan pembelajaran membaca Bahasa Melayu di dalam dan di luar negara. Kajian berkaitan keperluan pengajaran dan pembelajaran yang menyeronokkan menerusi muzik dan gerakan dalam meningkatkan motivasi kanak-kanak penutur bahasa kedua untuk membaca Bahasa Melayu mendasari perbincangan dalam latar belakang ini. Pernyataan masalah turut memaparkan rasional kajian pembinaan modul awal membaca yang berunsurkan muzik dan gerakan ini. Tujuan dan objektif yang dibincangkan memberi hala tuju seterusnya kepada pembentukan soalan-soalan untuk kajian ini. Turut dibincangkan dalam bahagian ini ialah justifikasi kajian terhadap kanak-kanak, guru dan pihak perancang kurikulum.

Batasan kajian dibincangkan bagi melihat skop kajian ini. Definisi operasional pada bahagian akhir meneroka secara lebih mendalam tajuk kajian ini.

1.2 Latar Belakang Kajian

Pendidikan awal bertujuan untuk meningkatkan kemahiran, menanam keyakinan diri, membentuk konsep diri yang positif supaya kanak-kanak berjaya dalam persekitaran sedia ada selain bersedia untuk menangani cabaran dan tanggungjawab di sekolah rendah kelak (KSPK, 2010). Tahap penguasaan literasi semakin meningkat seiring dengan peredaran masa dan kemajuan masyarakat menggunakan bahan bercetak serta sumber maklumat pelbagai media. Dalam melatih kanak-kanak yang dapat menyesuaikan diri dengan keadaan Malaysia yang semakin maju, mereka harus mempunyai kemahiran literasi yang lebih mantap dalam keupayaan mendengar, bertutur, membaca, menulis dan berfikir (Mahzan Arshad, 2013). Kanak-kanak perlu dilengkapi dengan kecekapan berbahasa yang bersepadu agar mereka dapat memanfaatkan kemampuan mendengar, bertutur, membaca, menulis dan berfikir dalam kehidupan harian dengan lebih bermakna.

Dalam kelima-lima kemahiran literasi, kemahiran membaca memerlukan fokus yang utama dalam pengajaran dan pembelajaran kemahiran literasi di dalam bilik darjah. Kurikulum prasekolah digubal pada tahun 2009 bagi memastikan kanak-kanak memperoleh konsep dan kemahiran asas yang akan membantu mereka meneruskan pembelajaran ke sekolah rendah kelak (KSPK, 2010). Kemahiran membaca amat diperlukan oleh kanak-kanak pada peringkat prasekolah. Dalam hal ini, Kementerian

Pendidikan Malaysia (KPM) telah menyasarkan semua murid berkeupayaan untuk menguasai kemahiran membaca pada Tahap Satu (NKRA, 2010). Menurut Husin Fateh Din dan Nazariyah Sani (2012) kemahiran membaca merupakan salah satu daripada empat kemahiran bahasa yang penting dalam pembelajaran bahasa dan merupakan lanjutan daripada kemahiran asas mendengar dan bertutur. Yahya Othman et al. (2012) pula menyatakan bahawa belajar membaca merupakan asas penting dalam penguasaan kognitif dan persekitaran sosial manusia. Pada peringkat prasekolah, kanak-kanak didedahkan dengan pengalaman awal membaca Bahasa Melayu yang merupakan asas dalam pendidikan formal Tahun Satu sekolah rendah.

KPM telah melaksanakan pelbagai langkah dalam usaha memastikan pencapaian kemahiran membaca dalam kalangan murid Tahun Satu hingga Tahun Tiga.

Beberapa program pemulihan membaca telah dilaksanakan sejak tahun 1990-an, contohnya, Program Pendidikan Pemulihan (1999), Kelas Intervensi Awal Membaca dan Menulis - KIA2M (2006) dan Program Literasi dan Numerasi (NKRA, 2010). Selain itu, Kurikulum Standard Prasekolah Kebangsaan (KSPK) yang diperkenalkan pada tahun 2010 juga menuntut agar kemahiran membaca diajar menerusi Tunjang Komunikasi Bahasa Malaysia untuk semua kanak-kanak yang berumur empat hingga enam tahun. Pengajaran kemahiran membaca secara formal pada peringkat prasekolah ini menggalas hendak melengkapkan kanak-kanak dengan kemahiran asas membaca sejajar dengan inisiatif KPM untuk memartabatkan Bahasa Melayu dalam kalangan murid di negara ini.

Dalam usaha mencapai gagasan KPM untuk melengkapkan kanak-kanak dengan kemahiran asas membaca, kanak-kanak prasekolah perlu menguasai standard

kandungan yang digariskan dalam Kurikulum Standard Prasekolah Kebangsaan (KSPK, 2010) menerusi Tunjang Komunikasi Bahasa Malaysia seperti yang berikut:

- i. BM 3.1 Mengenal bentuk huruf A - Z
- ii. BM 3.2 Mengenal huruf vokal
- iii. BM 3.3 Mengenal huruf konsonan
- iv. BM 3.4 Membina dan membaca suku kata
- v. BM 3.5 Membaca perkataan
- vi. BM 3.6 Membaca frasa
- vii. BM 3.7 Membaca ayat tunggal yang mudah
- viii. BM 3.8 Membaca ayat dalam konteks
- ix. BM 3.9 Memahami isi bahan bacaan yang dibaca
- x. BM 3.10 Membaca dengan cara yang betul (prabaca)
- xi. BM 3.11 Mengamalkan tabiat membaca

Standard kandungan yang digariskan bawah Tunjang Komunikasi ini mengandungi sebelas elemen yang perlu dikuasai oleh kanak-kanak prasekolah. Maka, pengajaran membaca Bahasa Melayu perlu disalurkan menerusi kandungan, bahan dan kaedah yang bersesuaian dengan minat, tahap kebolehan, pengalaman dan pengetahuan kanak-kanak (NAEYC, 2008). Pengajaran yang bersesuaian dengan perkembangan kanak-kanak ini juga selaras dengan strategi Dasar Galakan Membaca seperti yang diperuntukkan dalam Akta Perpustakaan Negara (Pindaan) 1987 (Akta A667) Bahagian II Seksyen 4(2) m, iaitu: “*menggalakkan dan memudahkan penanaman sifat gemar membaca*” (sumber daripada Perpustakaan Negara Malaysia).

Pengajaran membaca yang bermakna dapat membangkitkan motivasi untuk membaca dalam kalangan kanak-kanak. Dalam hal ini, guru memainkan peranan yang penting dalam proses pengajaran dan pembelajaran dengan mewujudkan persekitaran bilik darjah yang dapat menggalakkan pembelajaran Bahasa Melayu dan meningkatkan kemahiran membaca kanak-kanak. Maka, pengajaran dan pembelajaran membaca harus dilaksanakan dalam keadaan yang bersesuaian dengan kanak-kanak yang aktif, ingin tahu dan kreatif (KPSK, 2010). Menurut Yahya Othman (2004), guru perlu mempelbagaikan teknik pengajaran membaca agar dapat menjadikan pengajaran lebih mempunyai variasi, menarik serta dapat menimbulkan minat murid untuk belajar. Yahya Othman percaya bahawa guru prasekolah yang mempunyai pengetahuan tentang pendekatan, strategi dan kaedah pengajaran akan dapat menyampaikan kemahiran membaca kepada kanak-kanak dengan lebih efektif.

Terdapat pelbagai kaedah pengajaran membaca yang giat dipraktikkan di negara ini dengan bertujuan untuk menyampaikan pengajaran membaca secara berkesan. Sejak tahun 1979, kaedah fonetik suku kata telah diperkenalkan oleh Isahak dan Nooraihan pada tahun 1984. Kaedah ini diadaptasi lagi oleh Nik Eliani pada tahun 1997. Kaedah pengajaran membaca tersebut mempunyai banyak kekuatan dan perlu disesuaikan dengan kebolehan, pengetahuan dan minat kanak-kanak bagi menyampaikan pengalaman yang konkrit, relevan dan bersesuaian dengan keperluan dan tahap perkembangan kanak-kanak (Nor Hashimah & Yahya, 2003). Pada tahun 2009 pula, Nik Eliani dan Othman Ahmad telah mengesyorkan teknik asosiasi untuk meningkatkan variasi pengajaran Bahasa Melayu di dalam bilik darjah prasekolah. Seterusnya, kaedah fonetik telah dicadangkan oleh Hasnah dan Habibah pada tahun 2010. Menurut Abdul Rashid Jamian (2011), kepelbagaian kaedah pengajaran

membaca ini dapat membentuk kanak-kanak yang aktif dan tidak mudah bosan semasa proses pengajaran dan pembelajaran berlaku di dalam bilik darjah.

Pengajaran membaca perlu memanfaatkan perkembangan kemahiran membaca kanak-kanak. Kaedah pengajaran membaca yang memberi manfaat kepada kanak-kanak harus disampaikan menerusi persekitaran pembelajaran yang selamat, menyuburkan serta aktiviti yang menyeronokkan, kreatif dan bermakna (KSPK, 2010). Transformasi kurikulum pendidikan prasekolah yang menekankan aspek amalan yang bersesuaian dengan perkembangan (*Developmentally Appropriate Practices - DAP*) telah memfokuskan proses pengajaran dan pembelajaran berpusatkan kanak-kanak (KPM, 2012). Maka, pendedahan kemahiran asas membaca yang berpusatkan kanak-kanak adalah lebih bersesuaian pada peringkat awal kerana dapat membantu merangsang rasa ingin tahu, menimbulkan rasa seronok, membentuk sikap positif kanak-kanak terhadap aktiviti membaca. Justeru, perancangan proses pengajaran dan pembelajaran harus menekankan pembelajaran yang menyeronokkan dan bermakna seperti yang digariskan dalam KSPK (2010).

Namun demikian, didapati bahawa pengajaran membaca masih menjurus kepada kaedah konvensional pada peringkat awal kanak-kanak. Resnick mendapati bahawa kaedah konvensional telah lama dipraktikkan dalam pengajaran membaca sejak tahun 2007. Amalan pengajaran membaca ini boleh mengakibatkan kanak-kanak mudah hilang tumpuan dan menyebabkan persekitaran pembelajaran tidak bermaya dan bosan. Kaedah pengajaran dan pembelajaran yang kurang melibatkan kanak-kanak secara fizikal dan mental gagal menarik perhatian mereka untuk belajar dan ini sering mengakibatkan pembelajaran membaca menjadi semakin sukar (Mahzan Arshad,

2013). Hoffman (2010) mendapati bahawa kebanyakan kanak-kanak hanya menggunakan buku latihan sebagai sumber maklumat utama dalam kaedah pengajaran membaca secara konvensional. Menurut Hoffman lagi, pemahaman dan imaginasi kanak-kanak dalam pembelajaran lebih sukar dibina jika keadaan ini masih berterusan.

Selain itu, beberapa kajian di dalam dan di luar negara telah melaporkan fenomena ketiadaan unsur keseronokan dalam proses pembelajaran membaca pada peringkat awal kanak-kanak yang mengakibatkan berlakunya masalah penguasaan kemahiran membaca. Marxen et al. (2008) mendapati bahawa kanak-kanak prasekolah sering dijadikan replika Tahun Satu dan diwajibkan duduk di tempat sendiri untuk menyelesaikan lembaran kerja, belajar untuk menyebut perkataan dan mengingat perkataan pandang-sebut. Hoffman (2010) pula mendapati bahawa kanak-kanak hanya diberi lembaran kerja yang kurang berkesan dalam pembelajaran awal membaca.

Menurut Mahzan Arshad (2012), penekanan pengajaran membaca secara konvensional hanya dapat melatih kanak-kanak untuk membaca dengan lancar dan pantas, bukannya memperoleh faedah sepenuhnya daripada bahan yang dibaca. Pembelajaran membaca ini hanya berkisar kepada tujuan membaca dan memahami serta diakhiri dengan latihan menjawab soalan kefahaman. Keadaan pembelajaran sebegini tidak dapat menggalakkan penghayatan pembaca terhadap bahan bacaan dan mengakibatkan kehilangan minat kanak-kanak terhadap pembelajaran membaca pada peringkat awal lagi menurut Mahzan Arshad (2013).

Keadaan pengajaran membaca secara konvensional telah gagal menarik minat kanak-kanak dalam proses membaca. Ini menunjukkan bahawa dapatan kajian Atan

Long (1986) yang mendapati kaedah membaca yang tidak berkesan menyebabkan runtuhnya minat membaca dalam kalangan kanak-kanak di Malaysia masih berlaku. Masalah kehilangan minat kanak-kanak untuk belajar membaca Bahasa Melayu perlu diberi perhatian dan diselesaikan dengan kadar yang segera selaras dengan inisiatif KPM untuk memartabatkan Bahasa Melayu. Kegagalan pengajaran membaca pada peringkat awal kanak-kanak mempunyai pengaruh atas masalah penguasaan kemahiran literasi yang rendah di seluruh negara. Seperti yang dilaporkan oleh laporan Bidang Keberhasilan Utama Nasional yang menyatakan bahawa masih terdapat 54,272 orang murid tahun satu tidak menguasai kemahiran 2M iaitu membaca dan menulis pada tahun 2008 (NKRA, 2010). Menurut Khairuddin Mohamad (2011), masalah ketidakupayaan kanak-kanak menguasai kemahiran membaca kini menjadi antara agenda besar negara dalam Hala Tuju Program Transformasi Kerajaan. Sebanyak 93 peratus rakyat Malaysia celik huruf, namun begitu negara masih berdepan dengan masalah literasi apabila pada tahun 2008 terdapat 13 peratus daripada enrolmen murid Tahun Satu belum menguasai kemahiran literasi.

Bawah KSPK, mata pelajaran Bahasa Melayu merupakan mata pelajaran teras yang wajib dipelajari oleh kanak-kanak prasekolah di Sekolah Kebangsaan (SK) mahupun di Sekolah Jenis Kebangsaan (SJK). Kanak-kanak di SK perlu mempelajari Bahasa Melayu dan Bahasa Inggeris bawah Tunjang Komunikasi. Manakala kanak-kanak di SJK perlu mempelajari Bahasa Melayu dan Bahasa Inggeris sebagai bahasa kedua selain daripada bahasa ibunda sebagai bahasa pengantar iaitu Bahasa Cina atau Bahasa Tamil. Di Malaysia, kanak-kanak Cina memiliki salah satu dialek Bahasa Cina sebagai bahasa pertama, dan Bahasa Melayu atau / dan Bahasa Inggeris atau bahasa-bahasa lain sebagai bahasa kedua (Asmah, 1987). Menurut Zulkifley Hamid (2014),

terdapat perbezaan yang jelas terhadap penguasaan pengetahuan Bahasa Melayu antara pelajar Melayu dan pelajar Cina. Perbezaan ini adalah disebabkan oleh perbezaan dalam aspek kecekapan berbahasa. Maka, guru harus memberi perhatian ke atas golongan kanak-kanak penutur bahasa kedua dalam melaksanakan pengajaran dan pembelajaran membaca Bahasa Melayu.

Pengajaran dan pembelajaran perlu dikendalikan secara lebih komprehensif dengan mengambil kira amalan yang bersesuaian dengan perkembangan. Menurut kajian Zulkifley Hamid (2014), faktor etnik dan persekitaran boleh memberi impak yang signifikan terhadap proses perancangan dan pelaksanaan program pendidikan Bahasa Melayu di Malaysia. Penutur bahasa kedua biasanya menguasai pengetahuan bahasa kedua menerusi proses pendidikan yang bersifat formal. Rasa kebimbangan dan tekanan mungkin timbul jika kanak-kanak tidak menerima pengajaran yang disesuaikan dengan faktor-faktor keupayaan untuk membaca seperti yang telah dibincangkan oleh Dahlia Janan (2005), iaitu faktor pembaca; faktor guru, kelas dan sekolah; serta faktor bahan bacaan. Maka, pengajaran membaca perlu bersesuaian dengan individu kanak-kanak. Pembelajaran membaca yang berpusatkan kanak-kanak mampu memberi impak yang lebih tinggi jika pengajaran disesuaikan dengan faktor keupayaan membaca. Justeru, pengajaran dan pembelajaran yang berpusatkan kanak-kanak dipandang serius dalam penyelidikan ini kerana golongan pembaca bahasa kedua ini perlu dimotivasi untuk menjadi berliterasi dan merasa diri mereka adalah pelajar yang berjaya (Konza, 2014).

Atas kesedaran tentang kepentingan pengajaran dan pembelajaran yang berpusatkan kanak-kanak, kemahiran awal membaca disampaikan menerusi kaedah

yang berkesan. Di luar negara, hasil kajian oleh Salcedo (2002) mendapati bahawa penggunaan lagu di dalam bilik darjah bahasa asing dapat membantu mengingat sesuatu teks. Aleman et al. (2003) menggunakan lagu sebagai alat bantu memori yang efektif dalam kurikulumnya. Beliau percaya bahawa muzik boleh digunakan untuk membantu pelajar bertenang dan lebih mudah untuk menerima pembelajaran bahasa. Selain itu, muzik dan lagu mampu membimbing kanak-kanak dalam membaca. Kanak-kanak didapati seronok dalam proses belajar membaca dengan menggunakan muzik dan lagu. Kanak-kanak belajar dan mengingat lebih banyak maklumat yang disampaikan kerana pengajaran dipersembah dalam cara yang bermakna. Paquette dan Reig (2008) pula percaya bahawa muzik boleh mengubah kelas ke dalam persekitaran pembelajaran yang seronok dan boleh membantu kanak-kanak menonjol dalam kognitif, sosial dan emosi.

Muzik dan gerakan mampu menarik minat kanak-kanak untuk belajar membaca dalam keadaan yang tenang. Apabila kanak-kanak bergerak dan menyanyi, mereka tidak lagi memfokuskan tekanan belajar membaca (Rivkin, 2006). Keasyikan kanak-kanak sewaktu menyanyi dan bergerak di sekitar bilik darjah dapat mengurangkan rasa tekanan yang mungkin timbul dalam pembelajaran bahasa kedua (Peregoy & Boyle, 2008). Kajian Pica (2009) juga menunjukkan bahawa pergerakan merupakan mod belajar yang paling digemari oleh kanak-kanak dan mereka belajar dengan berkesan menerusi penglibatan aktif. Di Malaysia, penekanan unsur penghayatan bahan bacaan (Yahya Othman, 2004) telah dilanjutkan lagi dengan penggunaan lagu dan muzik dalam pengajaran dan pembelajaran kemahiran membaca untuk murid Tahun Satu (Tiong & Zaidatun Tasir, 2008). Dalam kajian tersebut, didapati bahawa lagu dan aktiviti pergerakan merupakan cara yang berkesan untuk memperoleh bahasa bagi seseorang

kanak-kanak yang suka menyanyi dan bergerak. Selain itu, Hanizah Abdul Bahar (2010) mendapati bahawa kecerdasan muzikal membantu kanak-kanak prasekolah dalam proses pembelajaran.

Kajian-kajian lepas di dalam dan di luar negara telah menunjukkan kekurangan sumber bahan bacaan yang boleh menarik minat kanak-kanak untuk membaca. Atas ketegasan tentang perkara ini, penyelidik telah menjalankan tinjauan literatur dan analisis keperluan bagi menilai rasional pembinaan modul awal membaca berunsurkan muzik dan gerakan sebagai persediaan pembinaan modul kajian ini. Beberapa masalah kajian telah dikenal pasti dan dibincangkan pada bahagian yang seterusnya.

1.3 Pernyataan Masalah

Amalan pengajaran yang tiada unsur keseronokan cenderung mengakibatkan keruntuhan minat untuk membaca dalam kalangan kanak-kanak (Atan Along, 1986). Di Malaysia, pengajaran dan pembelajaran membaca pada peringkat kanak-kanak masih dikendalikan menerusi kaedah konvensional. KSPK (2010) telah menyarankan pembelajaran berpusatkan kanak-kanak bagi menghasilkan pengajaran dan pembelajaran yang bermakna terhadap kanak-kanak.

Akan tetapi, kajian lepas mendapati amalan guru masih tertumpu kepada pengajaran secara konvensional (Resnick, 2007; Hoffman, 2010; Mahzan, 2013). Analisis keperluan yang dijalankan oleh penyelidik mendapati bahawa keempat-empat

orang kanak-kanak yang ditemu bual menyatakan kurang seronok dalam proses pengajaran dan pembelajaran membaca. Ini adalah berikutan daripada beberapa kelemahan pengajaran dan pembelajaran yang telah dikenal pasti hasil daripada temu bual dengan sembilan orang guru prasekolah yang terlibat. Menurut beberapa orang sarjana pendidikan misalnya Mahzan Arshad (2013) dan Yahya Othman (2004), pengajaran dan pembelajaran membaca harus menekankan unsur keseronokan dan penghayatan bahan bacaan. Pandangan mereka patut dipandang serius kerana kanak-kanak perlu dimotivasikan untuk membaca menerusi kaedah yang bersesuaian dengan perkembangan.

Atas ketegasan tentang hal ini, pengajaran awal membaca harus disesuaikan dengan setiap individu kanak-kanak. Menurut Nor Hashimah dan Yahya (2003), pengajaran membaca perlu mengambil kira faktor kebolehan, pengetahuan dan minat kanak-kanak. Seperti yang dilaporkan dalam dapatan kajian tentang kaedah muzik dan gerakan dalam pendidikan membaca Bahasa Melayu di negara ini, Tiong dan Zaidatun Nasir (2008) lagu dan aktiviti pergerakan merupakan cara yang berkesan untuk memperoleh Bahasa Melayu. Begitu juga dengan kajian yang dijalankan oleh Hanizah Abdul Bahar (2010) dalam penggunaan dan integrasi muzik dalam pembelajaran di sebuah prasekolah.

Kajian-kajian di luar negara juga telah dijalankan oleh sarjana-sarjana pendidikan misalnya Aleman et al. (2003), Paquette dan Reig (2008), Brown (2013) serta Walton (2014) yang menggunakan muzik untuk menimbulkan suasana pembelajaran yang seronok dan membangkitkan motivasi kanak-kanak untuk membaca. Dapatan kajian-kajian lepas tentang kekuatan muzik dan gerakan dalam

pembelajaran bahasa perlu dilanjutkan atas kanak-kanak prasekolah dalam pembelajaran Bahasa Melayu.

Kaedah pengajaran dan pembelajaran membaca yang dipraktikkan di dalam bilik darjah prasekolah perlu berpusatkan kanak-kanak. Perancangan proses pengajaran dan pembelajaran harus menekankan pembelajaran yang menyeronokkan dan bermakna seperti yang telah digariskan bawah KSPK. Berdasarkan analisis keperluan yang telah dilaksanakan dalam kajian ini didapati seramai enam orang guru daripada sembilan guru yang ditemu bual masih mengamalkan kaedah pengajaran dan pembelajaran konvensional seperti teknik hafalan, latih tubi mengeja dan membaca. Keadaan ini adalah sama seperti kajian Mahzan Arshad (2013) yang menyatakan bahawa guru Bahasa Melayu yang telah lama mengajar sering mengabaikan aspek penggunaan bahan bantu mengajar jika dibandingkan dengan guru-guru yang baru tamat latihan mengajar.

Di Malaysia, kaedah pengajaran awal membaca menjadi semakin penting dan tidak harus dipandang ringan oleh pihak pendidik awal kanak-kanak. Dahlia Janan (2005) menyatakan bahawa kejayaan atau kegagalan aktiviti membaca perlu mengambil kira faktor-faktor keupayaan kanak-kanak untuk membaca. Kajian Khairuddin Mohamad (2011) pula mencerminkan fenomena keperluan kaedah pengajaran awal membaca yang lebih menarik akibat daripada ketidakupayaan kanak-kanak menguasai kemahiran membaca. Di samping itu, kaedah pengajaran yang digunakan juga perlu disesuaikan dengan kanak-kanak penutur bahasa kedua seperti yang dinyatakan oleh Ambridge dan Lievan (2011) kerana penutur bahasa pertama dan penutur bahasa kedua merupakan dua golongan yang berbeza. Ini juga dibuktikan oleh

Nor Laila Kuslan (2014) dalam kajiannya yang mendapati pengaruh bahasa ibunda boleh menjadi faktor penghalang kejayaan aktiviti pemulihan bacaan.

Dapatan kajian analisis keperluan menunjukkan bahawa keempat-empat orang kanak-kanak penutur bahasa kedua sukar mencapai beberapa kemahiran mengenal huruf, suku kata serta membaca frasa dan perkataan dalam standard kandungan yang dinilai iaitu BM 3.1, BM 3.2, BM 3.3, BM 3.4, BM 3.5, BM 3.6, BM 3.7. Didapati juga terdapat kekurangan dalam kemahiran membaca ayat dalam konteks (BM 3.8) dan memahami isi bahan bacaan (BM 3.9) seperti yang digariskan dalam Tunjang Komunikasi bawah KSPK (2010). Keadaan ini telah melihatkan keperluan mengkaji kembali kaedah dan bahan pengajaran membaca yang digunakan di dalam bilik darjah prasekolah.

Justeru, pembinaan modul yang menawarkan kaedah pengajaran yang lebih menarik sebagai sumber rujukan guru dan latihan pengukuhan kanak-kanak penutur bahasa kedua dilihat sangat penting. Di Malaysia tidak banyak kajian dibuat tentang pembinaan modul dan bahan bacaan yang sesuai digunakan oleh kanak-kanak dalam pembelajaran awal membaca Bahasa Melayu. Kajian Hanizah (2010) telah menyediakan hala tuju kajian ini untuk mereka bentuk modul yang menawarkan pengajaran dan pembelajaran awal membaca yang membawa keseronokan dan sifar tekanan. Sementara itu, kajian oleh Aliza Ali dan Zamri Mahmod (2015) mendapati bahawa guru-guru prasekolah masih memerlukan sumber dan bahan pengajaran dalam bentuk modul yang memperincikan cara pengajaran dan pembelajaran kemahiran bahasa. Fenomena kekurangan dalam pengajaran dan pembelajaran awal membaca ini perlu diatasi oleh pembinaan modul yang bersesuaian agar guru prasekolah mempunyai

pengetahuan tentang pendekatan, strategi dan kaedah pengajaran yang berkesan.

Kajian ini wajar dilakukan kerana kajian tentang pembinaan modul membaca Bahasa Melayu pendidikan prasekolah di negara ini kurang dilakukan. Kajian Azizah Zain (2010) didapati lebih memfokuskan penggunaan bacaan berulang. Menurut pandangan beberapa orang sarjana pendidikan, guru harus diberi latihan dalam perkhidmatan bagi memastikan penyampaian pengajaran membaca dapat dijalankan dengan berkesan (Nickel, 2011) dan guru prasekolah masih kekurangan bahan rujukan yang merupakan punca halangan untuk menjadi lebih mahir (Kamisah Buang, 2013). Menurut mereka, kekurangan sumber dan kemahiran mengajar bahasa tidak dapat menjamin pengajaran dan pembelajaran yang berkesan. Walau bagaimanapun, beberapa kajian pembinaan modul membaca yang telah dibuat kurang menumpukan pengajaran awal membaca. Didapati bahawa kajian Noor Miza Abdul Rahman (2015) lebih memberi penekanan kepada pembinaan modul pengajaran pendekatan projek. Manakala kajian Aliza Ali dan Zamri Mahamod (2015) pula hanya menekankan modul pendekatan berasaskan bermain.

Walaupun Dokumen Standard Kurikulum Prasekolah (DSKP) telah dibekalkan oleh pihak Bahagian Pembangunan Kurikulum, KPM (2010) sebagai rujukan para guru, namun rujukan ini hanya berkisarkan organisasi keseluruhan KSPK termasuklah standard kandungan dan standard pembelajaran mengikut tunjang. Di samping itu, beberapa buah modul khusus bagi pelaksanaan KSPK seperti Modul Pelaksanaan Kurikulum Prasekolah Kebangsaan, Modul Pengajaran dan Pembelajaran Bertema, Modul Aktiviti Luar dan *English Learning Modules* tidak melibatkan modul yang menerangkan panduan dan latihan membaca Bahasa Melayu. Sememangnya, guru

prasekolah amat memerlukan sumber dan bahan pengajaran dalam bentuk modul yang memperincikan cara pengajaran dan pembelajaran kemahiran bahasa (Aliza Ali & Zamri Mahamod, 2015).

Dalam memastikan keberkesanan pengajaran dan pembelajaran membaca pada peringkat prasekolah, modul yang digunakan oleh kanak-kanak perlu dipastikan isinya tersusun, konsep-konsep disampaikan dengan jelas dan kaitan antara setiap isi adalah konsisten serta bersesuaian dengan perkembangan kanak-kanak. Penghasilan modul awal membaca berasaskan model pembangunan modul yang terancang perlu dilakukan (Dick & Carey, 2001). Analisis keperluan yang dijalankan oleh penyelidik telah melihatkan keperluan pembinaan modul awal membaca dalam kajian ini berikutan daripada kesembilan-sembilan orang guru yang ditemu bual menyatakan keperluan sumber bahan yang berbentuk modul membaca yang berunsurkan muzik dan pergerakan badan.

Justeru, kajian ini cuba membina modul muzik dan gerakan dalam pembelajaran awal membaca. Reka bentuk kajian ini ialah kaedah kualitatif yang melibatkan peserta kajian untuk tiga fasa kajian. Proses pembinaan modul MUZKAN ini adalah berasaskan model pembangunan modul Dick dan Carey (2005) berdasarkan pandangan beberapa orang sarjana pendidikan dan juga berpandukan kepada keperluan serta pandangan pemegang taruh dalam pendidikan prasekolah. Manakala penganalisisan data adalah secara berterusan dan berkaitan antara satu sama lain seperti yang dicadangkan oleh Creswell (2014).

1.4 Objektif Kajian

Secara amnya, kajian ini bertujuan untuk membina modul awal membaca Bahasa Melayu yang berunsurkan muzik dan gerakan bagi kegunaan kanak-kanak penutur bahasa kedua. Objektif khusus kajian ini digubal berpandukan pernyataan masalah di atas. Objektif khusus kajian ini adalah seperti yang dipaparkan pada bahagian yang berikutnya:

Fasa Analisis Keperluan Modul

- i. Menentukan amalan pengajaran dan pembelajaran membaca Bahasa Melayu di dalam bilik darjah prasekolah.
- ii. Mendapatkan pandangan dan cadangan pemegang taruh terhadap elemen pengajaran dan pembelajaran yang diperlukan untuk membina modul awal membaca.

Fasa Pembinaan Modul

- i. Meneliti proses pembinaan modul MUZKAN yang dilaksanakan di dalam bilik darjah prasekolah.
- ii. Mendapatkan penilaian pemegang taruh terhadap modul MUZKAN.
- iii. Mendapatkan penilaian pakar terhadap modul MUZKAN.

Fasa Pelaksanaan dan Penilaian Modul

Pelaksanaan modul MUZKAN adalah untuk melakukan refleksi pengajaran dan pembelajaran bagi memperoleh penilaian formatif dan penilaian sumatif. Justeru, pelaksanaan dan penilaian modul wajar disatukan berpandukan sistem pembinaan

modul dalam Model Dick dan Carey (2005). Maka, objektif fasa kajian ini adalah untuk:

- i. Meneliti proses pelaksanaan modul MUZKAN di dalam bilik darjah prasekolah.
- ii. Mendapatkan pandangan dan cadangan pemegang taruh terhadap pelaksanaan modul MUZKAN di dalam bilik darjah prasekolah.

1.5 Soalan Kajian

Untuk membina modul awal membaca Bahasa Melayu yang berunsurkan muzik dan gerakan bagi kegunaan kanak-kanak prasekolah, beberapa soalan kajian yang berikut

dikenal pasti:

Fasa Analisis Keperluan Modul

- i. Apakah amalan pengajaran dan pembelajaran membaca Bahasa Melayu di dalam bilik darjah prasekolah?
- ii. Apakah pandangan dan cadangan pemegang taruh terhadap elemen pengajaran dan pembelajaran yang diperlukan untuk membina modul awal membaca?

Fasa Pembinaan Modul

- i. Bagaimanakah proses pembinaan modul MUZKAN diteliti?
- ii. Apakah penilaian pemegang taruh terhadap modul MUZKAN?
- iii. Apakah penilaian pakar terhadap modul MUZKAN?

Fasa Pelaksanaan dan Penilaian Modul

- i. Bagaimanakah proses modul MUZKAN dilaksanakan di dalam bilik darjah prasekolah?
- ii. Apakah pandangan dan cadangan pemegang taruh terhadap pelaksanaan modul MUZKAN di dalam bilik darjah prasekolah?

1.6 Kepentingan Kajian

Kajian ini telah membina modul awal membaca yang berunsurkan muzik dan gerakan pada peringkat prasekolah. Kajian ini memberi kepentingan kepada tiga pihak:

1.6.1 Kanak-Kanak Prasekolah

Kajian ini memberi peluang kepada kanak-kanak untuk mempelajari kemahiran fonologikal, kelancaran dan kefahaman yang dianggap kemahiran awal membaca yang perlu dikuasai untuk menjadi pembaca yang berjaya. Dalam masyarakat yang berliterasi, pembelajaran membaca seharusnya berlaku seiring dengan keseronokan. Menerusi kajian ini, satu kaedah baharu berkaitan muzik dan gerakan dapat dicadangkan, iaitu membaca melalui aktiviti nyanyi dan tari yang lebih berpusatkan kanak-kanak. Kaedah baharu ini diharapkan dapat meningkatkan minat dan motivasi kanak-kanak untuk membaca Bahasa Melayu, khususnya golongan bukan penutur jati.

Kajian ini juga berkepentingan dalam membantu kanak-kanak untuk memproses maklumat dengan cara bermakna dan menjadikan mereka lebih berkesan dan berdikari dalam pembelajaran Bahasa Melayu. Modul kajian ini dibina berdasarkan kepada pendekatan pengajaran membaca interaktif dan teori pendidikan holistik. Maka, membenarkan kanak-kanak belajar Bahasa Melayu dengan lebih menyeluruh di samping menghayati bahan bacaan. Selain itu, sokongan sementara yang ditekankan oleh Teori Sosiobudaya Vygotsky (Dalam Mahzan Arshad & Wu, 2009) dalam strategi pengajaran modul kajian ini memberi peluang pembelajaran koperatif kepada kanak-kanak. Submodul yang dibina dalam kajian ini boleh digunakan oleh kanak-kanak sebagai alternatif baharu dalam proses pengajaran dan pembelajaran Bahasa Melayu.

1.6.2 Guru Prasekolah

Masalah kekurangan modul khusus untuk pengajaran dan pembelajaran membaca yang dihadapi oleh pihak guru dapat diatasi dengan keputusan kajian ini. Satu kaedah baharu berkaitan muzik dan gerakan dapat dicadangkan, iaitu membaca menerusi aktiviti nyanyi dan tari. Modul ini boleh dijadikan sebagai panduan bagi mengaplikasikan kaedah muzik dan gerakan dalam kemahiran kesedaran fonologikal, kelancaran dan kefahaman membaca. Modul ini diharapkan lebih lengkap dan sistematik berbanding dengan bahan-bahan yang diperoleh dari pasaran. Ini disebabkan modul ini dibina dengan berpandukan Model Dick dan Carey (2005) yang melibatkan 10 langkah yang sistematik. Di samping itu, huraian langkah demi langkah tersebut boleh dijadikan panduan oleh guru-guru prasekolah dalam membina modul yang bersesuaian dengan

tahap kecekapan kanak-kanak. Selain itu, modul ini merupakan satu lagi alternatif bagi guru prasekolah kerana modul ini dilengkapi dengan bahan bantu mengajar dan bahan pentaksiran yang telah dinilai impak pengajaran dan pembelajaran oleh pakar dan pemegang taruh.

Kajian ini juga diharapkan dapat melahirkan guru-guru prasekolah yang berkemahiran tinggi dalam bidang pengajaran membaca. Pengaplikasian kaedah pengajaran muzik dan gerakan yang menarik di dalam bilik darjah prasekolah dapat melicinkan proses pengajaran dan pembelajaran guru. Jursteru, mereka dapat mengajar dalam keadaan yang menyeronokkan.

1.6.3 Perancang Kurikulum

Kajian ini turut menyokong usaha kerajaan dalam peningkatan kualiti pengajaran dan pembelajaran awal membaca. Pada tahun 2010, Bahagian Pembangunan Kurikulum (BPK) menggagaskan persekitaran pembelajaran yang selamat, menyuburkan serta aktiviti yang menyeronokkan, kreatif dan bermakna bagi memperkembangkan potensi kanak-kanak prasekolah secara menyeluruh dan bersepadu (KSPK, 2010). Keputusan kajian ini diharapkan mampu dijadikan panduan kepada pihak perancang kurikulum untuk mengadunkan elemen muzik dan gerakan dalam kurikulum prasekolah pada masa yang akan datang.

Di samping itu, pihak berkuasa perancang dan pelaksana program LINUS boleh memanfaatkan kaedah muzik dan gerakan menerusi pengajaran modul awal membaca

ini dengan sepenuhnya dalam membimbing murid-murid yang masih memerlukan bimbingan dalam pembelajaran membaca. Implikasinya, keputusan kajian ini diharapkan akan memberi kesedaran kepada semua pihak perancang kurikulum tentang kekuatan muzik dan gerakan dalam memupuk kemahiran literasi awal kanak-kanak.

Akhir sekali, penyelidik berharap agar kajian ini mampu menjadi sumber inspirasi kepada para pendidik awal kanak-kanak untuk bergerak lebih jauh demi menyokong literasi awal menerusi pembelajaran yang lebih kreatif dan inovatif. Menerusi pembelajaran awal yang bermakna ini, kanak-kanak bukan sahaja dapat menghadapi cabaran, malah menyerlah dalam kehidupan pada abad ke-21 yang serba canggih dan mencabar ini. Kajian ini juga diharapkan dapat mencetus idea untuk kajian-kajian seterusnya dalam bidang literasi awal kanak-kanak.

1.7 Batasan Kajian

Fokus kajian ini adalah untuk membina modul awal membaca yang berunsurkan muzik dan gerakan dengan berpandukan pandangan dan cadangan pemegang taruh berasaskan 10 langkah Model Dick dan Carey (2005). Kaedah kajian ini adalah bersifat kualitatif dengan melibatkan pemilihan peserta kajian secara bertujuan yang hanya melibatkan seorang guru prasekolah dan 18 orang kanak-kanak yang berumur enam (dicatat 5+ dalam KSPK) tahun sahaja. Pemilihan peserta kajian ini tidak menyeluruh dan tidak boleh digeneralisasikan di seluruh negara.

Kajian ini membataskan pemilihan sekolah kepada tiga buah SJKC yang terletak di daerah Segamat, Johor. Kajian awal melibatkan enam buah prasekolah, sebuah prasekolah diambil untuk kajian rintis dan sebuah prasekolah diambil untuk kajian pelaksanaan modul. Maka, maklumat yang diperoleh merupakan pandangan pakar dan maklum balas pemegang taruh (guru dan kanak-kanak prasekolah) yang terlibat. Guru prasekolah dipilih sebagai fasilitator kajian yang mengendalikan pelaksanaan pengajaran dan pembelajaran modul MUZKAN. Maka, kejayaan modul ini juga bergantung kepada kefahaman dan kemampuan guru tersebut.

Selain itu, dapatan kajian ini diperoleh daripada analisis temu bual separa berstruktur, catatan responden, bukti dokumen dan nota lapangan dalam proses pengumpulan data kajian. Kajian ini membataskan kemahiran membaca kepada kesedaran fonologikal, kelancaran dan kefahaman. Keseluruhan penilaian lapangan dibataskan kepada 12 minggu sahaja. Dalam proses penilaian tersebut, penyelidik hanya dapat bertemu dengan peserta kajian sebanyak empat kali dalam waktu pengajaran dan pembelajaran dan 10 kali di luar waktu pengajaran dan pembelajaran mengikut keselesaan peserta guru dan kanak-kanak.

1.8 Definisi Operasional

Beberapa istilah dalam kajian akan diberi definisi secara operasional mengikut konteks kajian.

1.8.1 Pembinaan Modul MUZKAN berasaskan Model Dick dan Carey (2005)

Menurut Dick dan Carey (2005), acuan modul ini adalah berasaskan satu metodologi reka bentuk pengajaran yang memecahkan pengajaran kepada komponen-komponen yang kecil. Terdapat 10 langkah yang digariskan dalam pembinaan sistem pengajaran yang sistematik dan lengkap seperti yang berikut:

- i. Menenal pasti matlamat pengajaran
- ii. Menganalisis matlamat pengajaran
- iii. Menganalisis kanak-kanak
- iv. Menulis objektif pembelajaran
- v. Membina instrumen penilaian
- vi. Membina strategi pengajaran
- vii. Membina bahan bantu mengajar
- viii. Menjalankan penilaian formatif
- ix. Membuat ulang kaji pengajaran
- x. Menjalankan penilaian sumatif

Model Dick dan Carey menggambarkan satu sistem instruksi yang lengkap dan sesuai diaplikasikan dalam pembangunan modul MUZKAN kerana ciri-ciri yang sistematik, iaitu (i) berasaskan tujuan; (ii) saling bergantung; (iii) mekanisme maklum balas; (iv) regulasi sendiri; dan (v) memerlukan penilaian. Setiap langkah dalam sistem ini adalah saling bergantung iaitu perubahan pada sesuatu langkah akan mempengaruhi seluruh sistem pengajaran dan pembelajaran dan seterusnya membawa perubahan dalam pengajaran di dalam bilik darjah. Selain itu, model ini adalah berdasarkan idea bahawa terdapatnya perkaitan yang boleh dijangka dan dipercayai antara stimuli (bahan pengajaran - Modul MUZKAN) dan respons yang dihasilkan oleh kanak-kanak prasekolah (pembelajaran ke atas bahan pengajaran). Akhir sekali, model ini memerlukan penglibatan pembangunan bahan pengajaran, analisis, percubaan, ujian dengan kadar yang banyak.

Modul MUZKAN ini dibina menerusi tiga fasa kajian seperti yang berikut:

i. Fasa Analisis Keperluan Modul

- a. Menenal pasti tujuan pembelajaran
- b. Membuat analisis pembelajaran
- c. Menenal pasti kelakuan kanak-kanak

ii. Fasa Pembinaan Modul

- a. Menulis objektif pembelajaran
- b. Membina instrumen penilaian
- c. Membina strategi pengajaran
- d. Membina bahan bantu mengajar

iii. Fasa Pelaksanaan dan Penilaian Modul

- a. Menjalankan penilaian formatif

- b. Membuat refleksi pengajaran dan pembelajaran
- c. Menjalankan penilaian sumatif

Setiap langkah Model Dick dan Carey (2005) yang diadaptasikan dalam pembinaan modul ini bertujuan untuk mencapai objektif pengajaran kemahiran membaca Fokus BM 3.0 bawah Tunjang Bahasa Malaysia.

1.8.2 Modul MUZKAN

Dalam konteks kajian ini, modul yang dibina meliputi rancangan pengajaran, alat pengajaran, dan alat pentaksiran kemajuan kanak-kanak dalam kemahiran membaca.

Modul MUZKAN merujuk kepada modul awal membaca yang dibina oleh penyelidik yang membawa maksud Modul Muzik dan Gerakan. Modul MUZKAN mengandungi empat submodul yang dibina bersandarkan Model Dick dan Carey (2005), Teori Sosiobudaya Vygotsky (Dalam Mahzan & Wu, 2009), pendekatan pengajaran membaca interaktif (Strickland, 2010) dan holistik (Mahzan, 2013). Dalam konteks penyelidik ini, operasi modul dipaparkan seperti yang berikut:

i. Ketepatan dan Kesesuaian Kandungan

Modul awal membaca menepati kehendak sukatan Kurikulum Standard Prasekolah Kebangsaan (KSPK) untuk Tunjang Komunikasi standard kandungan BM3.0 (Membaca)

ii. Ketepatan Reka Bentuk

Modul awal membaca yang dibina mempunyai saiz huruf cetakan, ilustrasi, kualiti dan arahan yang jelas serta bersesuaian dengan kanak-kanak.

iii. Ketepatan Kaedah Penyampaian

Pengajaran modul disampaikan dengan kaedah yang dapat menarik minat kanak-kanak prasekolah.

iv. Penggunaan Masa yang Sesuai

Latihan atau tugas yang disediakan dalam modul disesuaikan dengan tahap penumpuan kanak-kanak prasekolah. Dalam latihan modul MUZKAN, kanak-kanak diberi masa yang mencukupi untuk menyiapkan tugas yang diberikan. Masa yang diperuntukkan juga amat fleksibel mengikut kesesuaian semasa kanak-kanak.

v. Kesesuaian Aktiviti Pengajaran dan Pembelajaran

Aktiviti bermaksud gerak kerja atau tindakan. Dalam konteks pendidikan, aktiviti melibatkan gerak kerja murid untuk mencapai sesuatu objektif pembelajaran (Adenan Ayob & Khairuddin Mohamad, 2012). Ciri-ciri pembelajaran berasaskan aktiviti adalah seperti yang berikut:

- a. Murid berpeluang menggunakan bahan bantu mengajar yang mesra pengguna.
- b. Menggalakkan pembelajaran sendiri dalam kalangan murid.
- c. Membenarkan murid-murid belajar menurut bakat atau tahap kemahirannya.
- d. Murid akan hanya diuji setelah mereka selesai menyiapkan semua aktiviti.
- e. Murid juga dibenarkan untuk menyambung aktiviti yang belum selesai.

Dalam konteks penyelidikan ini, kanak-kanak dilibatkan secara aktif dalam aktiviti kelas, kumpulan dan secara individu. Aktiviti-aktiviti pembelajaran dirancang dan dilaksanakan secara bersesuaian mengikut

keperluan kanak-kanak.

vi. Kesesuaian Pemilihan Bahan Bantu Mengajar

Bahan bantu mengajar yang dibina dalam modul awal membaca mempunyai unsur kesesuaian, mencabar, menepati isi kandungan, menarik minat kanak-kanak, praktikal dan mudah alih.

vii. Kemampuan Kanak-Kanak

Kandungan dan arahan yang disediakan dalam modul perlu mengikuti tahap pemahaman kanak-kanak prasekolah dari segi organisasi grafik, bahasa dan gambar.

Dalam penentuan kesesuaian modul MUZKAN ini, kesesuaian semua aspek adalah dinilai oleh pemegang taruh bagi memastikan kebolehlaksanaan modul di dalam kelas Bahasa Malaysia prasekolah. Manakala penilaian pakar juga dilakukan untuk aspek ketepatan kandungan mengikuti kehendak sukatan KSPK 2010.

Modul MUZKAN ini memberi fokus kepada kemahiran awal membaca yang merangkumi kesedaran fonologikal, kelancaran dan kefahaman. Operasi kemahiran membaca dalam modul MUZKAN adalah dipaparkan seperti yang berikut:

i. Kesedaran Fonologikal

Kesedaran fonologikal merujuk kepada kebolehan kanak-kanak untuk menganalisis struktur bunyi perkataan (Adams, 1990; Bradley & Bryant, 1983; Treiman & Naron, 1983; Hagtvet, 1989). Dalam proses pengajaran dan pembelajaran kemahiran kesedaran fonologikal dipercayai bahawa akan berkembang dalam zaman prasekolah dan terus berkembang menerusi

Tahun Tiga (Snow et al., 1998; Whitehurst & Lonigan, 2001; Thomas, Washington, & Edwards, 2004). Antara kemahiran kesedaran fonologikal awal yang paling penting ialah penggabungan dan pembahagian (Armbruster, 2002). Apabila kanak-kanak mula menerima pengajaran membaca, mereka diajar untuk menggabung dan memecahkan bunyi-bunyi huruf (National Reading Panel, 2000; Armbruster, 2002). Dalam konteks kajian ini, kemahiran kesedaran fonologikal difokuskan kepada pengecaman bunyi awalan perkataan dan penggabungan bunyi huruf yang membentuk suku kata.

ii. Kelancaran Membaca

Kelancaran adalah kebolehan untuk membaca lantang dengan ekspresi untuk menyampaikan pemahaman terhadap mesej penulis (*Department of Education and Training in Western Australia, 2004*). Terdapat tiga komponen utama dalam kemahiran membaca lancar:

- a. Ketepatan pengecaman perkataan - boleh membaca pada paras membaca instruksional dengan ketepatan 90% hingga 95%
- b. *Automaticity* - membaca tanpa mendekod secara sedar
- c. Ritma dan intonasi pertuturan yang bersesuaian - kebolehan untuk membaca dengan ekspresi yang menunjukkan kanak-kanak memahami bahawa terdapatnya bahagian pertuturan yang terkandung dalam sesuatu ayat.

Dalam konteks penyelidikan ini, kemahiran kelancaran membaca kanak-kanak dinilai dari segi kefasihan sebutan huruf, suku kata (gabungan huruf konsonan dan huruf vokal - kv), perkataan (gabungan dua suku kata - kvkv,

kvk; gabungan tiga suku kata - kvkvkv), frasa (dua perkataan gabungan dua hingga tiga suku kata) dan ayat mudah (tiga hingga lima perkataan).

iii. Kefahaman Membaca

Proses kefahaman bermula apabila kita mula membaca dan akan bersambung lagi walaupun selepas bacaan telah tamat. Strategi kefahaman didefinisikan sebagai proses mental yang digunakan oleh pembaca untuk memahami sesebuah teks. Strategi-strategi tersebut perlu diajar secara eksplisit bagi memperkembangkan pembaca yang berdikari yang berinteraksi dengan teks secara bermakna. Dalam konteks penyelidikan ini, kefahaman kanak-kanak dilihat dari segi kemampuan mereka dalam menunjukkan aksi gerakan badan berdasarkan makna perkataan.

Pembelajaran awal membaca melibatkan motivasi pada diri kanak-kanak. Motivasi merujuk kepada kesungguhan dan kerelaan seseorang kanak-kanak untuk membaca. Paras motivasi dan penglibatan telah dikenal pasti sebagai elemen jangkaan pencapaian (Baker & Wigfield, 1999) dan juga menjadi faktor penentuan kejayaan akademik kanak-kanak. Pendekatan motivasi dibina atas idea bahawa semua pelajar adalah dimotivasikan untuk belajar bawah situasi yang ditentukan oleh gurunya (Dornyei, 2001). Dalam konteks penyelidikan ini, motivasi kanak-kanak dicetuskan daripada minat untuk membaca yang dipupuk menerusi pembelajaran bermakna dan sokongan sementara yang diberikan kepada kanak-kanak oleh orang dewasa atau rakan sebaya. Kit MUZKAN juga digunakan sebagai bahan bantu mengajar. Modul yang dihasilkan ini sesuai digunakan oleh penutur bahasa kedua dalam pembelajaran Bahasa Melayu pada peringkat prasekolah.

Kaedah pengajaran yang digunakan dalam modul MUZKAN ialah muzik dan gerakan adalah dioperasikan dengan bimbingan individu yang lebih cekap yang berbentuk sokongan sementara. Muzik merupakan bahasa bunyi dan ritma yang dimainkan dalam budaya di seluruh dunia. Menerusi nyanyian, kanak-kanak dapat membezakan perkataan, huruf dan suku kata. Kanak-kanak juga akan mudah memahami frasa dan seni kata dalam lagu. Muzik dan pergerakan merupakan salah satu cara kanak-kanak meningkatkan penguasaan bahasa. Bagi kanak-kanak, muzik dan gerakan dilihat sebagai sinonim (Zimmerman, 1984). Secara semula jadinya kanak-kanak dapat mengaitkan muzik dengan pergerakan badan, dan ada pentingnya para pendidik mengadunkan aktiviti pergerakan dalam setiap pengalaman muzikal kanak-kanak (Greenberg, 1979). Muzik dan gerakan dalam pembelajaran kanak-kanak mempunyai hubungan yang erat antara perkembangan motor dan kognitif (Lefrancois, 1995). Dalam aktiviti menyanyi, telah menjadi kebiasaan kanak-kanak untuk mengiringi lagu dengan gerakan badan tertentu. Anderson dan Lawrence (2001) menganggap bahawa kanak-kanak perlu memberi respons terhadap muzik dengan gerakan, nyanyian, permainan instrumen dan mereka cipta. Dalam konteks penyelidikan ini, muzik merujuk kepada ritma ringkas (*jingle*), lagu, tepukan tangan, hentakan kaki dan bunyi yang boleh dihasilkan daripada badan. Manakala gerakan pula melibatkan gerakan lokomotor (ruang am) dan bukan lokomotor (ruang diri).

1.9 Rumusan

Bab ini telah membincangkan perkembangan pendidikan membaca yang kian mengharapakan pengajaran awal membaca yang berkesan. Perlu adanya modul pengajaran yang direka secara sistematik berlandaskan keperluan kanak-kanak. Kaedah muzik dan gerakan mampu menghasilkan pengajaran dan pembelajaran membaca yang lebih produktif dan aktif. Seterusnya, pernyataan masalah yang dibincangkan memandangkan serius isu amalan pengajaran, penggunaan bahan bantu mengajar dan minat kanak-kanak terhadap aktiviti membaca. Bab ini juga membincangkan tujuan kajian untuk membina sebuah modul pengajaran awal membaca yang dinamakan modul MUZKAN. Di samping itu, turut disertakan tujuh soalan kajian yang dibina berdasarkan Fasa Analisis Keperluan Modul, Fasa Pembinaan Modul serta Fasa Pelaksanaan dan Penilaian Modul. Kepentingan kajian telah menghuraikan sumbangan modul MUZKAN terhadap kanak-kanak, guru dan pihak perancang kurikulum. Seterusnya, bab ini juga telah memaparkan beberapa batasan kajian dari segi fokus kajian, kaedah kajian, pemilihan tapak dan peserta, analisis data dan tempoh kajian. Akhir sekali, bab ini turut memberi definisi pengoperasian yang utama dalam kajian ini iaitu, (i) pembinaan modul MUZKAN berasaskan Model Dick dan Carey (2005), dan (ii) modul MUZKAN.

